

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu este Dumineca si Joi, la fie-care dōne septemani cu adausulu Poisiorēi — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura a foiei, preafara la 3. r. poste cu bani gat' a prin scrisori francate, adresate cātra expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 38.

ANULU XXIV.

Sabiu 13/25 Maiu 1876.

troiecelalte pārti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prine, si tieri streine pre anu 12 1/2, anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intāia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dōn'a ora cu 5 1/2, cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2, cr. v. a.

Diece ani de lupta.

Suntu acum diece ani de cāndu romanii din Ungari'a si cu deosebire cei din Ardēlu sustienu o lupta politica si sociala dintre cele mai grele.

E grea acēsta lupta, pentruca romanii au fostu provocati la ea fāra a fi fostu pregatiti pentru ea. Astfelu nu au potutu luptā in masse, cāci erau siliti a-si risipi o parte din puteri in cete despartite si adeseori chiaru imparechiate. Lipsea unu omu, lipsea unu principiu conducatoriu si lipsea unitatea in actiune. Si nici nu se putē altfelu. Cea dintāiu provocare la o lupta comuna li s'a facutu romanilor din Ungari'a la anulu 1867. Acēsta provocare i-a gasitu inse despartiti in patru grupe: ardeleni, ungureni, banatieni si graniceri. Positiunile si interesele acestoru grupe erau deosebite; cestiunile nu le erau puse in acelasi chipu: ardelenii luptau pentru drepturile tieri lor, ungureni si banatienii pentru drepturi in tier'a unгурēscā, iera granicerii trebuiau sa se sustraga dela lupta, de ore-ce nu avē chiaru nici macaru pretestu de a luā parte la ea. Negresitu in ultim'a analiza cestiunea erā aceeași pentru toti: a ne castigā putintia desvoltārei sociale in Ungari'a. Dar' erau deosebite conditiunile, intre cari tindeamu spre acēsta putintia si numai in trecerea vremilor unu asemenea principiu generalu ajunge la stapanire. E nedreptu, cine invinovatiesee pre romani pentru lips'a lor de unitate in actiune: nu la lupta, ci in lupta se unescu omenii.

Grea erā inse lupt'a, pentruca romanilor nu le erā iertatu a slabi pre adversaru; erā grea, pentruca adversarul era magiarii, poporulu resfatiatu, pre care nu erā si nu este iertatu sa lu slabimu. O simtieau acēst'a romanii si acestu simtiu totu-dēun'a ii silea sa fia rezervati in luptarea lor. Erā o lupta de defensiune contr'a unui aliatu nechibzuitu.

Si un'a si alta si tōte impreuna au facutu, ca romanii luptau in cete, anevoiosu si adeseori chiaru intre sine se fragmentau. Pretutindenea se gasescu omeni mai iuti la sānge si pretutindenea omeni parasi de toti Ddieii, pretutindenea omeni dispusi la atacu si pretutindenea omeni, care nu se sfiescu a profitā de aceste dispositiuni. Numai asiā erā cu putintia, ca adeseori romanii pareau a fi perdutu cumpetulu, ce face parte din firea lor; numai asiā omeni de felulu unui Babesiu puteau sa pare a fi ajunsu la importantia in viēti'a romanilor; numai asiā unii dintre romani paru a fi mersu pāna a se aliā cu serbii contr'a magiariilor. — Tōte inse aparentie si numai aparentie au fostu! — Manifestatiunilor nechibzuite, noi romanii, nici cāndu nu le-amu datu importantia: le-au datu-o magiarii. Si sa le o spunemu verde in fatia: le-au datu-o, pentru a-si face din ele preteste spre a ne atacā si mai aspru in desvoltarea nōstra.

De cāndu cārm'a tieriei e in mār'a magiariilor, care a fostu purtarea lor fatia de noi? — Din di in di mai nechibzuita! — La anulu 1868 ne-au facutu concessiuni, cu care nu eramu si nu puteamu fi multiamiti, de ore-ce ele nu ne dau indetula putintia de desvoltare. Ce erā mai firescu, decātu ca ei sa dee o mai mare intindere concessiunilor? Din contra

inse ei le-au restrinsu din ce in ce, au restalmacitu in dragulu lor placu chiaru si legile facute de ei insisi, pāna ce astadi amu remasu „golani.“ Ce erā ore mai firescu, decātu ca noi din di in di sa devenimu mai aspri si mai nereservati in lupta, ce mai firescu decātu ca nechibzuiti'a magiariilor sa micșioreze cumpetulu nostru? — Si nu a fostu astfelu, constatāmu, ca nu a fostu astfelu: cu cātu magiarii erau mai nechibzuiti, noi cu atātu mai cumpetati eramu. Iera astadi cāndu abiā ni s'a mai alesu ce-va din ceea ce avēmu la anulu 1866, astadi stāmu rezervati, chiaru nici nu mai facemu opositiune.

Ce credu magiarii: e acēsta apatie? — amu desperatu? capitulāmu? — O credu magiarii acēst'a? — Ei, bine! dēca e cine-va destulu de ludu pentru a o crede, sa-i spunemu, ca suntemu superati si avemu sa facemu magiariilor grele muștrāri pentru starea, in care au adusu tier'a. — Aceste le vomu face inse numai apoi. Deocamdata iubirea de tiera si ingrijirile, cu care privimu la viitorulu nostru si alu magiariilor, ne facu datori sa stāmu rezervati. Acum cāndu ei stau in lupta pentru a tieriei bine, suntemu datori a-i sustienē cu tōta puterea. Ii sustienemu inse numai cātu vreme lupt'a e pentru a tieriei bine. Dēca vomu vedē inse, ca ei nesocotescu interesele tieriei si chiaru interesele bine intielese ale poporulu magiariu, atunci positiunea nōstra e alta: insisi magiarii ne voru sili a perde credintia in vitalitatea poporulu magiariu si a primī devisa: „sauve qui peut!“ — In sfersitu, la urm'a urmeloru, tiendū sēma de tōte cāte suntu de bagatu in sēma, noi, de noi, totu mai aprōpe suntemu decātu chiaru si de magiari.

Dar' pentrucā sa dāmu ore-si care tarie acestoru cuvinte, sa vedemu, care este puterea, cu care noi inriurimu in statulu Ungariei, sa ne dāmu sēma despre rezultatele luptei nōstre de diece ani. — Ele suntu mari, celu putienu atātu de mari, incātu sa putemu fi mandri de ele.

Ardēlulu e temel'ia independintiei Ungariei. Nici cāndu tier'a unгурēscā nu a fostu independenta decātu avendu stapanirea asup'r Ardēlului. Intr'ast'a consista puterea primitiva a romanilor din Ungari'a. Nu numai ei suntu dōne pārti din trei a populatiunei ardeleni, ci totu odata ei ocupa tote positiunile tari ale acestei tieri atātu in tiera insasi, cātu si la tōte granitiile. Este o populatiune de trei milione asediata in Carpati si in pregiurulu Carpatiloru. O asemenea populatiune, in asemenea positiune, intr'unu statu poliglotu de patru-spre-diece milione suflete, este o putere elementara, este unu factoru, care intre tōte impregiurārele pōte otari viēti'a statului. E destulu ca romanii sa taca, pentrucā Ungari'a se simta, ca ceva nu e a bine. Astfelu simpl'a impregiurare, ca romanii nu suntu multiamiti, a produsu efecte, si aceste efecte suntu rezultatele luptei nōstre de diece ani.

Celu dintāiu si mai importantu rezultat e unirea romanilor. Multiamitiunei nemultiamiri comune, multiamiti mesuriloru administrative a le magiariilor, multiamiti luptei de diece ani, adi romanii nu mai suntu despartiti in patru. Astadi fiesce care romānu seriosu simte si scie, ca pentru romanii

din Ungari'a este pusa o singura cestiune, in care toti impreuna voru avea sa lupte si voru luptā.

Alu doilea rezultat e acel'a, ca magiarii, resfatiatii si nechibzuitii magiari si au venitu in fire.

La anulu 1866 magiarii erau despartiti in dōne partiduri: unulu, care se invoia cu dualismulu, si altulu, care tienea la uniunea personala, adeca la indeplin'a independintia a Ungariei. — Acēsta independintia a Ungariei a fostu sacrificata: s'au adusu jertfe economice; tier'a s'a pusu intr'unu felu de positiune coloniara cātra tierile de preste Laita. Pentru ce? — Pentru nisce avantagie sociale si politice de valōre celu putienu problematica.

Partidulu dualismulu, cu Deak in frunte, omeni mai cumpetati, simtia, ca elementulu magiariu nu va putea tienē supremati'a in Ungari'a decātu fiindu spriginitu de elementulu germanu din Austri'a si de jidanii asociati cu elu. Au cumperatu dar' acestu spriginu — scumpu, si precum s'a vediutu, zadarnicu. Astadi elementulu magiariu e in tōte privitiile mai slabitu decātu ce erā la anulu 1866.

Partidulu uniunei personale, cu Tisza si Ghyczy in frunte, omenii mai de inima si mai dispusi la optimismu credea ca magiarii si fāra de spriginulu germāniloru se voru putē sustienē in suprematie. Bas'a lui erā dar' simpla si vederata: credea de prisosu a mai aduce sacrificiulu dualismulu.

Pentru ce nu a cāstigatu Ungaria deplina independintia la anulu 1867? Pentru-ca noi romanii amu fostu nemultiamiti. De dragulu nostru magiarii au sacrificatu independintia economica a tieriei. —

Cu cātu-va vreme in urma magiarii au recunoscutu autonomi'a Croatiei. Pentru-ce? — Pentru-ca ei se simtia prea slabi a purtā cārm'a si mai bucurosu au facutu concessiuni slaviloru de sudu de cātu romāniloru.

Cu cātu-va vreme in urma Ghyczy s'a lepadatu de principiulu, pre care lu sustienē si s'a unitu cu deakistii. Pentru-ce? — Pentru-ca erā silitu a recunōsce, ca magiarii singuri fāra de spriginu strainu, nu potu duce supremati'a.

Urmēza fusiunea partideloru, ministeriulu Tisza si nou'a basa pentru renoirea pactulu dualisticu. — Intrēg'a opiniune a Ungariei e revoltata contr'a acestei „nōue base.“ Nimeni nu este multiamitu cu ea si nici nu pōte fi, de ore-ce independintia economica a tieriei iera-si e sacrificata. Cum acēst'a? Tisza, care atāt'a vreme a purtatu lang'a cea mare pentru independintia si contr'a dualismulu si nemtiloru, acel'a si Tisza astadi renoieste pactulu dualisticu? Inca odata pentru-ce? — Pentru-ca vienesii i punu alternativ'a: ori renoimu pactulu, ori intrāmu in uniune personala. Si astadi dlu Colomanu Tisza se teme de uniunea personala, se teme, de ore-ce dupa ce a statu cātu-va vreme la guvernulu si a fostu pusu in positiune de a cunōsce mai bine stārilu tieriei, s'a incredintiatu ca uniunea personala precum si-o inchimpuiā d-sea mai nainte, erā o utopie. Singuri magiarii nu potu purtā supremati'a in Ungari'a: indata ce ei voru firiupt'o cu tierile de preste Lait'a, voru trebui sa renuntie la celu putienu o parte din suprematia, pre care adi credu a o avē. — Marele rezultat alu luptei nōstre e acel'a,

ca astadi pāna si Tisza o recunōsce acēst'a.

Dōne acte de importantia avemu a inregistrā in acēsta privintia: unu articolu alu d-lui Iokay din diarulu „Hon“, si esirea d-lui Cernātōny din partidulu liberalu.

Pentru-ce d-lu Cernātōny nu accepta nōu'a basa a impacaciunei? Acēst'a d-sea ni-o spune in articolulu prin care cēra ca dovedī, ca in Ungari'a populatiunea magiara are mai multa trainicie de cātu cele-lalte. D-sea totu mai crede, ca magiarii si fāra de spriginulu germāniloru voru putē purtā supremati'a si articolulu d-sale e menitu a respandī acēsta credintia.

Dlu Iokay vorbesce in tonulu unui adevratu patriotu magiariu. D-sea e pentru bas'a de impacaciune, dar' dice, ca motivele nu se potu spune, de ore-ce: „aru sci magiarii cum stau, dar' aru sci si adversarii lor. „E de prisosu! — Scimu noi, fāra a ni se fi spusu. Vreme de diece ani de dile n'amū avutu altu lucru, decātu sa studiā stārilu tieriei, ale nōstre si ale adversariiloru nostri. — Dlu Iokay, deopotriva cu toti acei'a, care adera la „nōu'a basa,“ se teme de noi.

Reu facu inse acei magiari, care se temu de noi. Dovedescu numai, ca nusi-au facutu datori'a patriotica de a studiā stārilu, interesele nōstre si positiunea nōstra sociala. Noi nu suntemu si nici nu amu fostu de o potriva cu slavii vrajmasi ai Ungariei si ai poporulu magiariu. Ungari'a, menita adi a fi unu bulevardu contra slavismulu si germanismulu, precum odinōra erā contra mohetanismulu, si poporulu magiariu, aliatulu nostru firescu in lupt'a sociala, care ne este rezervata in viēti'a latina, Ungari'a si magiarii suntu pentru noi pāna la unu anumitu gradu cestiuni de existintia. Si inca odata, cātu vreme romanii voru mai avea credintia in trainici'a Ungariei si a magiariiloru, ei nu voru putē sa fia vrajmasi.

Cātu vreme stārilu suntu cā si astadi, romanii din Ungari'a nu potu avea o atitudine politica pronunziata: ei nu potu fi vrajmasi si nu prieteni. Aterna dela intiepeciunea politica a magiariiloru, in mār'a cārōru suntu destinele tieriei, cātu romanii cātu mai curendu sa ia parte cātu preteni la lupt'a comuna, ori cātu ei sa remana si mai departe nemultiamiti si astfelu sa impinga fāra voi'a loru pe magiari a urmā inainte cu opera de distructie.

Sa-si dee magiarii sēma despre rezultatele celoru din urma diece ani si despre folōsele, ce acēsta epoca a avutu pentru densii in deosebi si pentru tiera indeobste. Apoi sa-si dee sēma despre relele, ce acēsta epoca a adusu pentru noi. Si ori-cātu de preocupati voru fi, voru trebui sa fia incredintiatu, ca tier'a si poporulu magiariu a perdutu multu, iera noi romanii nu amu castigatu nimic'a, dar' nici nu amu perdutu, fiinduca n'avemu ce perde. Astfelu aru putea fi si in cei viitori diece ani: noi totu nu vomu perde nimic. Vomu castigā inse dupa legile firesci, precum amu castigatu si in cei din urma diece ani, in numeru si in cultura.

Noi privimu in viitoru cu ingrijire, dar' fāra de frica.

Revisia politica

Scirea cea mai importanta dela delegatiuni este espunerea situatiunii de cátra ministrul de esterne contele Andrassy in comisiunile delegatiunilor. Contele Andrassy dice ca pacea Europei este facticu asecurata in cátu póte omulu prevedé. Serbi'a si Muntenegoru suntu impedeate de a luá parte la insurectiune. Reformele propuse suntu acceptate de Pórta si de Europ'a si insurgentii nu le-au respinsu. Au numai a se pune in lucrare. Culminatiunea crizei este invinsa. Acést'a este cuintesenti'a respunsului intregita cu unele justificári ale diplomatiei austriace pentru purtarea ei fatia cu insurectiunea. Cuvintele ministrului de esterne au avutu putiena putere convingetória pentruca in delegatiunea austriaca Dr. Herbst s'a exprimat, ca precum se vede, conferinti'a dela Berlinu n'are nici unu rezultat.

„Fremdenblatt“ din Vien'a dela 20 Maiu scrie intr'o notitia ca actiunea guvernului celoru trei puteri in privinti'a pacificatiunii si a reformelor nu va intempiná nici o resisténcia nici la Constantinopole nici la insurgenti. Cu tóte aceste nu este eschisa eventualitatea inca fórté departata a unei ocupatiuni, si asiá in consultárele dela Berlinu s'a avutu in vedere in lini'a prima o ocupatiune cu trupe italiene si dupa impregiurári si cooperatiunea cu trupe române. Combinatiunea acést'a, dice numit'a fóia, si are sorgintea din cercuri bine informate, fára inse de a stá buna pentru dens'a si fára de a luá de basa la desvoltarea vederiloru sele politice.

Dupa o telegram'a dela Belgradu din 23 Maiu la foile nem. din locu, fóia oficiale de acolo publica o ordinatiune domnesca pentru escrierea unui imprumutu de 12 milióné si infiintéza unu oficiu administrativu pentru imprumutu, mai departe se incuviintéza unu moratoriu de trei luni, in fine provisoriu se suspende legea de pressa. „Tageblatt“ adauge, ca disputiuni de aceste se iau numai in ajunulu unei nemijlocite erumperi de resbelu.

In Bulgari'a revolutiunea se estinde si iá proportiuni mari.

Din Constantinopole se telegraféza ca contele Zichy in modu confidentialu a datu sfatulu austro-ungariloru de a colo sa paraséca cetatea, cáci regimulu turcescu i va fi cu anevoie de a fi la inaltimea misiunii, déca se va intempra cá fanatismulu musulmanu se erumpa intr'unu escesu.

„Polit. Corr.“ a primitu, via Aten'a, unu raportu din Salonicu, care ilustréza alteliu catastrofa de acolo. Raportulu dice: Vineri sér'a in 5 Maiu a sositu cu trenulu o societate de turcoice, insotite de doi zapcii (gendarmi), cu o juna de siespradiéce ani imbracata in vestiminte turcesci. Dupa ce s'au datu pasagerii josu din vagoné, mam'a junei, carea inca se dase josu din altu vagonu, sbierându, rugá pre crestini ce erau de fatia sa mántuiasca pre fia sea, pre carea voru sa o siléca cu forti'a sa priméca islamulu. Jun'a in acélesi momentu parási pre turcoice si rupse velulu turcescu si-lu aruncá josu si incepú a plánga si a strigá ajutoriu. Vre-o cáti-va crestini cari erau la indemána, indata au datu pre zapcii si pre turcoici in laturi, au luat pre jun'a si pre mama sea si o pusera in trasur'a care érá mai aprópe. Din intemprare trasur'a érá a consulului americanu Hagí Lazaros, care avé sa soséca cu trenulu acést'a dara nu sosise. Jun'a si mama sea fara duse in cas'a consulului.

Audindu-se in patriarulu turcescu de intemprarea acést'a a inceputu a ferbe. A dóu'a di diminéti'a unu cióporu de ómeni jumetate goli, de cari numai plebea de acolo póte sa aiba, umblau pre strade strigându resbu-

nare. Unu eroldu turcescu chiamá pre credinciosi inarmati la o adunare. Pána la amédi érá dinaintea conaculu guvernatoriului imbuldiéla asiá de mare si strigatulu asiá de selbatécu, incátu crestini si jidovii au aflu de bine a se retrage in casele lor si a-si inchide pravaliele si magazinele. La 2½ óre dupa média-di Henry Abbot consululu germanu se duse cu cumnatulu seu Monlin consululu francesu la conacu, cu scopu de a cere sa se faca disputiuni pentru calmarea tumultului. Pre cale li se asociéza si secretariulu consulatulu grecescu Pascourgias. Nu departe de conacu au datu preste multimea carea nu se compunea numai de plebe, dara si de mai multe notabilitáti turcesci. Mass'a se vede ca indata si-a facutu planulu, pentruca a spusu consuliloru, firesce falsu, ca midlissi (sfatulu) este adunatu in mosie'a cea mai de aprópe Saatli-Tzamis, spre care consuli incungiu-rati de multime si indreptara pasii. Secretariulu grecescu s'a datu inca la tempu in laturi. Cei doi consuli inse fura parte impinsi, parte imbolditi in mosiea, unde sosi numai decátu si guvernatorulu generalu alu Tesaloniculu Mehemet Reefet pasia, fára de a luá mesuri spre a alungá multimea de acolo. In mosiea mai intrara si alti demnitari turcesci. Multimea cerea pre jun'a bulgara. Abbot a scrisu fratelului seu pre o siedula sa mijlocéca a dá turciloru, pentru numele lui Ddieu, pre jun'a bulgara. Acést'a s'a si intempratu pre la 5 óre. Dara ceva mai nainte neómenii ucisera pre consuli cu báte, cu palitie de feru, cu iatagane inaintea pasiei, a comandantelu Ala Bey, a lui Emin Effendi, inimicu personalu a lui Abbot si pentru a cáru harem se adusese jun'a, dându fia-cáru consulu preste 40 lovituri de mórté. Multimea desfrénata se preumblá acum cu iataganele incrunate pre strade, purtandu unu stégu verde de metasa si respandindu terore in tóta cetatea. Trupurile consuliloru au jacutu patru óre in mosiea. —

Arestárele culpabiloru se continua. Siese dintrensii se condamnara la mórté si se si esecutara in fati'a marinariloru germani si francesi.

Inmormentarea consuliloru s'a facutu numai dupa ce au sositu escadrele respective in portulu Saloniculu.

„Reichsanzeiger“ face cunoscutu ca ceremonialulu inmormentáre s'a statoritu de delegatii germani si francesi dimpreuna cu autoritáti turcesci si de comandantii náiloru de resbelu ale puteriloru straine.

Dupa conductulu militariu de onóre compusu din trupe marine nemtiesci si francesi urmara autoritáti civile si militare turcesci, precum si officieri si soldatii dela tóte náile de resbelu.

Primirea delegatiuniloru.

Majestatea Sea Imperatulu si Regele nostru a primitu delegatiunile la 18 Maiu in castelulu din Bud'a cu ceremonialulu indatinatu. Caretele ce alergá cátra castelu trecea printr'o multime de curiosi cari se imbuldiá pe strade pentru a le vedé. Putienu inainte de 11 óre venira membrii din delegatiunea austriaca, cei mai multi imbracati in gal'a simpla de cetatiénu, se vedé ici pe coala si uniform'a stralucita de consiliaru intimu si de generalu, delegatii poloni principele Ciartoryski, Smolka si cavaleru de Grocholschi se infatisiara in costumulu natiunálu.

La 11 óre domni érá toti adunati in antecamer'a apartamentulu celu mare si fura condusi in sal'a de audientia, unde venisera mai de tempuriu ambii ministri comuni contele Andrassy si baronu de Holzgethan, ministrulu austriacu de Lasser cá substitutu alu ministrului presi-

dentu austriacu, precum si inaltii dignitari de curte, camerariulu supremu contele Crenneville, adiutantulu generalu baronu Mondel si capitanulu gardei unguresci Fratricевичiu. Delegatii se pusera inaintea tronului formându unu semiceru si Majestatea Sea infatisandu-se statú pe estrada inaintea tronului. Presidentulu delegatiunii austriace Dr. Rechbauer indreptá urmatoriulu cuventu cátra Majestatea Sea:

„Credinciosa vechiulu spiritu austriacu, delegatiunea senatulu imperialu alu Austriei se simte nevoita, a dá la inceputulu activitáti sale constitutiunale, la care e chiasmata prin Majestatea Vóstra, inainte de tóte espressione omagiale simtiemintelor de loialitate nefatirita de credintia neclatita si supunere cátra Majestatea Vóstra.

Indurative Majestatea Vóstra a primí asigurarea, ca delegatiunea austriaca va luá in consideratiune proiectele substernute de guvernulu Majestatii Vóstre cu tóta conscientiositate si cu celu mai viu zel de datorintia.

Adacându-si aminte de drepturile sale constitutiunale ce i competu, de datorintiele sale si de respunsabilitatea ce a luat asupr'asi, delegatiunea austriaca conlucrándu in concordie si colegialitate cu delegatiunea dietei unguresci nu-si va impregetá a aduce sacrificie pentru interesele imperiului, intregu pentru totu ce cere integritatea si independéti'a, libertatea si demnitatea statulu intregu.

De alta parte inse delegatiunea se va simti si indatorata a remané cu conscientia pre cátu se póte intre marginile crutiári si acést'a cu atátu mai vertosu, cu cátu efectele devastatóre ale crizei economice ce dureza inca ceru dela noi in modu imperativu sa crutiánu pre cátu vomu puté puterea de prestare a popóreloru. Trebuinti'a de pace e generale si mai afundu semtita decátu alta-data, pentru a ne reculege de efectele triste ale pagubelor economice.

Avemu ferm'a sperantia, ca va succede intieptiunii Majestatii Vóstre si aliatiloru sublimi ai M. Vóstre a asigurá pacea lumii pe tempu durabilu si a deschide popóreloru posibilitatea de a se devotá cu tóta forti'a problemelor loru de cultura si a aduce astfeliu patri'a la nóua in-florire, spre binele popóreloru, spre stralucirea Corónei.

Insufletiti de acést'a dorintia si miscati de amorulu cátra patria aducem Majestáti Vóstre respectuósele nóstre omagie esclamándu: Sa tráiéca Majestatea Sea imperatulu Franciscu Iosifu I.“

Majestatea Sea respunse in modulu urmatoriu:

Asigurárele de supunere credinciosa ce togm'a le adresarati cátra Mine, mi-au datu o satisfactiune sincera.

Evenimentele din orientu n'au potutu de cátu sa Me intaréca atátu pre Mine cátu si pre cei doi domnitori amici ai ambelor state mari din vecinatate in resolutiunea, de a face raportulu între imperiele Nóstre mai stensu si mai intimu. Eu amu ferm'a sperantia, ca va succede acéstui raportu, precum si opintiriloru impreunate ale celoru-lalte staturu mari europene, cu cari Noi de asemene stánu in relatiuni amicabile, a sustiené printr'o conlucrare sincera binecuventárele pácei europene. Eu sperezu inca, ca nesuintiele puteriloru, de a spriginí pe Pórta in problemele ei de pacificá durabilu provinciele rescalate, nu voru remané fára rezultat.

D-vóstre veti cunosce in proiectele ce vi se voru substerné cá rezultatulu alu delibéráriloru guvernelor Mele nesuinti'a, de a eschide tóte acele recerintie, pre cari nu le reclama respectulu la puterea armata a monarchiei.

Contandu pre zelulu probatu si pre devotamentulu patrioticu, cu care d-vóstre ve supuneti la activitatea constitutiunale, ve dicu unu sinceru bine a-ti venit.

Delegatii ascultara in tacere acestu cuventu alu Majestáti Sale si la fine lu aplaudara cu vivate vii. Dupa acést'a Majestatea Sea intrá in semicerulu delegatiloru si Dr. Lasser recomená pre delegatii singuratici. Majestatea Sea vorbí cu fia care dintre delegati unele cuvinte si conferá cu deosebire cu Dr. Herbst, Dr. Giskra, Dr. Sturm, Dr. Brestel, Dr. Gross si cu toti referentii bugetulu militariu mai multu tempu. La diumetate pe 12 óre primirea delegatiunii austriace s'a terminatu.

Delegatiunea unguresca se presentá numai decátu dupa cea austriaca. Toti domni érá imbracati in gala unguresca, delegatii Pulszki si Markus in uniforma de locotenenti, arhiepiscopulu de Calocia si episcopulu de Szatmar in talaru si cu paliu, preotulu Fabritius in vechiulu vestmentu preotiescu alu protestantiloru.

Primirea a urmatu cu ceremonialulu indatinatu cá si delegatiunea austriaca.

Dupa ce se infatisá Majestatea Sea, ii adreséza presidentulu delegatiunii unguresci, Iosifu de Slavy urmatoriulu cuventu:

Majestatea Vóstra cesara si reg. apostolica, prea gratiósé Dómne!

Delegatiunea conchiamata de Majestatea Vóstra, a pertractá afacerile comune se presenta cu prea gratiósá concessiune si la mandatulu Majestáti Vóstre, spre a aduce inaintea Majestáti Vóstre reverinti'a sea omagiale.

Pre noi ne insufletiesce acea credintia nestramutata pentru persón'a Majestáti Vóstre si pentru legile fundamentali ale tíerei, acélesi semtimentu caldurosu pentru soliditatea si puterea monarchiei, cari si-au aflu espresiunea in resolutiunile delegatiuniloru de mai inainte.

In intemprárele dileloru din urma credemu a aflá o dovada imbucuratóre despre aceea, ca prin sacrificiele insemnate ce-le au adusu popórele Majestáti Vóstre pentru sporirea puterei armate de ani incóce, intieptiunea Majestáti Vóstre si nesuintiele cu succesu ale guvernelor Vóstre comune voru puté eluptá la decidera cestiuniloru europene unu pondu si o positiune ilustra pentru monarchi'a nóstra.

Nu ne vomu inspaiméntá nici noi de sarcinele ce se receru la sustinere si consolidarea acéstei positiuni.

Dara lovituri grele si puterea nóstra materiale slabita póte priu prea marea incordare in anii din urma ne voru restringe in zelulu nostru.

Judecându conformu datorintiei nóstre asupr'a proiectelor ce s'au substernutu de guvernulu Majestáti Vóstre, pretensiunile capabilitáti de arme, a siguritáti si a positiunii monarchiei nóstre voru intempiná de silá unu greu contra pondu in ingrigirile ce se ivescu între noi fatia cu multimea trebuintiloru interne ale tíerei ce suntu neapérate si fatia cu neajunsele isvóreloru de venit.

Desi lupt'a ce o provóca ingrigirile apesatóre si recerintiele neapérate in sufletulu fia-cáru dintre noi, se va vedé pe fatia, desi in discusiunile delegatiunii va cercá sa ajungá la valóre cându unulu séu altulu din punctele de vedere cari se paru a stá in contrastu, totusi de facia luminatóre care ne va scóte din labirintulu contrastelor ni va servi totudéun'a stralucirea, glori'a si siguritáte trónulu Majestáti Vóstre.

Acést'a o conditionéza bunastarea, in-florirea popóreloru Majestáti Vóstre, ceea ce, cátu scimu noi, e unic'a dorintia a animei parintesci a Majestáti Vóstre.

Se dea Ddieu, cá Majestatea Vóstra

sa véda indeplinita acésta dorintia in mesura deplina, cá noi si urmatorii nostri sa putem iubi si venerá in Majestatea Vóstra pre prea gratiosulu nostru domnu, pre Regele, nostru constitutiunalu. „Sa traiésca!“

Regele a reflectatú acestu cuventu cu cuvintele cunoscute ce le a adresa delegatiunii austriace, a conferitu apoi si cu deputatii delegatiunii unguresci, ministrulu pres i-a recomandatú pre deputatii necunoscuti. La jumetate pe unulu s'a terminatu primirea delegatiunii unguresci.

Trei-scaune, 1 Maiu st. v. 1876.

Dle Redactoru! De-si numai raru vi se trãmite ce-va spre publicare din pârtile nóstre, cu tóte acestea óre cari sciri imbucuratóre despre románimea de aci — încátu privesce referintiele ei cu populatiunea prevalenta magiara — nu ve potú comunicá, de-si a-si dorí sa fiu odata in acea positiune placuta. Recéla si dispretiulu celu mare cu care suntú intimpinati c'am totu-déun'a bietii románi isolati in pârtile acestea te punu de multe ori pe gânduri si face pre omu a se privi însusi pre sine de fiu vitregu alu patriei acestei'a comune, dar' mai multu neincrederea aceea ostila de care se bucura si cu care suntú tractati la mai multe ocazioni, trece preste marginile sale. Unu casu specialu va marcá din destulu aceste referintie, pre care cu permissiunea d-vóstra d-le redactoru lu voi si enará in desvoltare sea genuina:

Dupa incendiulu celu mare din M. Vásárhely si Clusiu s'a intemplatú in 15/27 Aprilie de s'au aprinsu câteva case si in S. Sz. György, in Trei-scaune. Cá fulgerulu se latí vestea indata si in Breticu ca aru esistá unu consortiu constatoriu din vr'o 90 barbati streini din carii s'aru fi arestatu vr'o câti-va in Brasiovu si K. Vásárhely si carii imprasciatú in mai multe locuri — aru intentiuná a aprinde tóte orasiile unguresci. O frica panica cuprinse in urm'a acést'a pe locuitorii din Breticu, multi stetéu pregatiti pentru eventualitate si asteptau numai ivirea focului in vr'o parte. Intr'aceea nu s'a intemplatú nimic'a, spre norocire suspiciunárile insa erau la ordine cu deosebire asupr'a nemaghiarilor, fiindca acestei'a, dorere, se considera c'am de regula de ómeni cu intentiuni rele. Si ce sa vedi in urm'a urmelor? — „parturiunt montes, nascitur ridiculus mus.“ Invidi'a poporului sedusu de faime neadeverate se descarca asupr'a unui bietu calugaru ce venea din Moldov'a, cu numele Ambrosiu Branisce, care provediutu cu pasaportu din Ungari'a si cu concediu dela superiorulu monastirei a-vea sa mérga acasa in scaunulu Cincului-mare, apropiendu-se spre Breticu avú nenorocirea a fi prinsu si adusu in comuna intre alarm'a poporului. Par. calugaru, ierodiaconu, dupa marturisirea sea si chiaru a unoru magiari ce au vediutu cându l'au prinsu ploatu fiindu pe drumu, dupa-ce sórele iéra-si incepú a incaldí, se dete din drumu in laturi spre padure, cá sa-si intinda vestmintele ploate si sa le usce putienu, cându deodata fú surprinsu de unu omu cu arm'a, opritu in locu si adusu la magistratu. Unu publicu numerosu lu asteptá inaintea magistratulu cá pre unu mare criminalu si toti diceau ca acést'a trebuie sa fie din cei 90 ce s'au conjuratú asupr'a orasielor unguresci cá sa le stanga cu focu, alii diceau cá e spionu, ba prin poporu (magiaru) se latí faim'a ca si preotii románi din locu aru stá in combinatiune si aru fi conferitu cu densulu si consotii lui pre cátu tempu prisonierulu suspiciunatu fu recunoscutu de preotu. E tristú inse adeveru ca la ocazioni cându este vr'o temere de ce-va, poporulu românú si preotii lui suntú intimpinati cu atât'a neincredere de confratii

magiari si me miru cum se si póte presupune atare malitia din partea lorú, cá si cându românii si-arú voi siesi reu si nu le-arú jacé binele comunu tocmai asiá la anima cá si celorlalti concetateni. Aru fi de doritu cá intelegint'a magiara se capaciteze poporulu incarcatu cu invidia natiunale, cá nu luându-se dupa faime aduse de ventu, la cea mai mica suspiciune sa se iriteze si astfelu sa se produca numai nemultiamiri si certe intre locuitorii paciniei.

Intr'aceea scirea colportata despre existarea vre-unui complotu si arestarea mai multor'a atâtú in Brasiovu câtú si in K. Vásárhely, se adeverí de nefundata, numai par. Ambrosiu se bucurá de ospitalitatea neasteptata a fi detienutu pâna a dóu'a di cându fu apoi dusu la K. Vásárhely la tribunalulu de unde dóra numai acum'a fú eliberatu. Unic'a vina acum'a ce i se imputá a fostu ca fisionomi'a nu i se potrivea destulu de acuratu in pasaportu, cei'a-ce póte se nu fie vin'a densului, de óre-ce dupa cum spuse pasaportulu i s'a tramisu prin posta in Romani'a, numai la venirea sea încóce nu la vidatu la vam'a prin care a trecutú. De aru fi — precum speru — cá par. calageru sa se fi recunoscutu nevinovatu de nici o transgresiune si astfelu sa nu se mai dea ansa pe nedreptu la suspiciunarea preotiloru románi. C.

Nr. 6/876 — desp. III. A. T.

Insciintiare.

In sensulu decisiunei adunárei generalu cercuali a despartimentulu alu III din 20/6 1875 — Adunarea generalu cercuale ordináriá a numitulú despartimentulu alu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporulu romanu — pentru estu anu se va tiené in „Boitia“ — la 11 Iuniu (30 Maiu) a deca dumineca dupa Rosalii a. c. —

Acésta se aduce la cunoscint'a onoratulu publicu, invitandu-se cu tóta onórea atâtú domnii membri precum si toti romanii binevoitori, a participá la acésta adunare in numeru câtú se póte mai mare.

Adunarea se va deschide in numit'a diua la 10 óre. a. m. in biseric'a locala.

Din siedint'a subcomitetulu despartimentulu III alu Asociatiunei transilvane.

Sabiiu in 22 Maiu 1876.

I. Hanni'a, Dr. N. Olariu,
directoru, actuariu.

Romani'a.

„Neue freie Presse“ si Rusi'a.

Suntu 2, 3 septamáni de cându „Neue freie Presse“ din Vien'a n'a neglijiatu intr'unu singuru numeru a se ocupá de Rusi'a, a o aretá cá inimica neimpacata a Austriei, a dá pre fatia planurile ei secrete de a desmembrá Turci'a, etc. Prin asemeni articole „Nóu'a Presa libera“ a provocatu articole fórté accentuate in pres'a rusésca contr'a Austriei.

Multe si varie suntú interpretá-rile acestui diariu asupr'a conferintelor celor 3 cancelari in Berlinu. Articolele sele in acésta privintia se resuma: „ca deca in adeveru aliantia intre cele 3 imperie este asiá de firma cum o declara foile oficióse, atunci nu erá necesitate sa-si mai dea intalniri; iéra deca intre Austri'a si Rusi'a esista o recéla, ceea ce e siguru atunci o intalnire, in care Russi'a de siguru va cere nóue concesii pentru insurgenti, nu va departá mai multu pre Austri'a de ea?“ Apoi se plánge ca Rusi'a si Germani'a voru tramite pre Austri'a sa ocupe Bosni'a si Erzegovin'a... si sustiene, ca „ori ce intervenire armata din partea Austriei va complicá pre acést'a intr'unu resbelu cu Rusi'a.“

Eata temele, in giurulu caror'a se invertescu tóte frasele veemente si pline de iritatiuni a primelor articole din susu numitulú diariu.

In numerulu seu dela 12 Maiu „Neue freie Presse“ schitiéza inse unu articulu alu diariulu „Pest. Ll.“ care ne atinge si pre noi românii.

Eata cuprinsulu acestui articulu: „Opiniunea publica in Rusi'a — dice articulu — este contr'a nóstra (contr'a ungoriloru) si aru fi eronatu a crede ca nu amú datu si noi cauza la acést'a. Rusi'a a datu in 1848 unu ajutoriu insemnatu Austriei contr'a Ungariei si... Austri'a a recompensat'o prin ingratitudine in resbelulu dela Crime'a... ori-cum s'aru judecá purtarea ofieriloru rusi fatia cu insurectiunea polona, trebuie se recunóscemu ca Austri'a nu avea dreptu sa-i faca morala. Sa recunóscemu dar' ca nu avemú dreptu la amici'a Russiei.

„Aru fi dar' necesaru, continua corespondentulu, cá contele Andrassy nu numai sa aiba succesu a nu face erozi, dar' sa faca ce-va meritósu. In adeveru resbelulu din Crime'a nu se póte anulá, dar' se potú complaná consecútiunile lui cari au atinsu atâtú de multu ambitiunea rusésca, stipulatiunile conventiunei de Parisu. Acést'a s'aru puté face numai prin cedarea acelei pârti dela gurele Dunarei care s'a anecsatú Romaniiei;... cáci mai mare aru fi pericolulu pentru Austri'a a lasá raportulu dintre ea si Russi'a dubiu. Este adeveratu, dice savantulu politicu ungaru alu Lloydulu, ca cedarea gureloru Dunarei cátra Rusi'a aru insemná a face pre Rusi'a protectóre preste Romani'a dar' atunci Austro-Ungari'a aru castigá dreptulu de a tiené o garnisóna in Belgradu si a ocupá Bosni'a si Erzegovin'a militaresce.

Pâna aci; dar' e si destulu.

Ungurii, care impreuna cu bestran'a Austriei finantiarmente nu stau mai bine decâtú Turci'a, nu se potú lepadá de poff'a de cucerire. Ei nu vedu cá chiaru in impartirea egemoniei impartiescu pelea ursulu din padure, impartiescu puterea ce nu le au dat'o nici 3 1/2 milióne romani, nici vr'o 4 milióne de slavi, nici cele 3 milióne de nemtio-evrei, fára de cari ei abiá forméza 4 1/2 milióne in intregu marele regatu ungurescu... si mai voiescu a vinde pentru bune relatiuni si tieri straine? mai voiescu si cuceriri? Mari politici!

Consolze-se vecinii nostri unguri, cáci pre Rusi'a nu o supera bucati'a de pamentu dela gurele Dunarei care s'a cedatu Romaniiei. Ea n'are nici necesitate de a i se dá de cátra unguri óre-cari teritorie. Ea are ce sa ia... suntú slavii de sudu din Ungari'a, pre cari mai curendu séu mai tardiu ii va uní cu Serbi'a; suntú slavii din Turci'a, pre cari ii va uní in state independente, si este Galiti'a in Austri'a pre care iér' mai curendu séu mai tardiu o va anecsa cátra Rusi'a.

Incátú se tiene de noi, Rusi'a are totu atât'a interesu de a ne aperá contr'a gustulu de cucerire a Austro-Ungariei cá si celelalte puteri contr'a unui eventualu gustu, fia elu a Austriei, fia a Rusiei. Si apoi noi cá poporu europénu, cu legaturi de sánge, in totu casulu avemú unu viitoriu mai siguru in Europ'a decâtú ungurii ecsotici. „Voc. Cov.“ A. R.

„Monitoriu“ Romaniiei de Marti in 4 curentu publica inaltulu decretu pentru disolvarea camerei precum si mesagiulu prin care se inchide sesiunea senatulu. Eata mesagiulu:

Domniloru senatori! A-ti fostu convocati in sesiunea estraordinaria, pentru a ve constitui si pentru a dá o solutiune cestiuniloru financiarie.

Constituirea a-ti facut'o in virtutea prerogativelor constitutiunale ce ve revinu de dreptu, si a-ti pusu tóta

bu navointia de a resolvá cestiunea financiaria, in conformitate cu nevoile tierei si cu cererea guvernulu Meu.

Ve esprimu dar' multiamirile Mele. Disolvandu astadi adunarea deputatiloru;

In virtutea art. 95 din Constitutiune.

Eu declaru sesiunea estraordinaria a senatulu de inchisa.

Datu in Bucuresci, la 3 Maiu 1876.

CAROLU.

Presiedintele consiliulu ministrilor, si ministru alu lucráriloru publice, Manolachi Costachi.

Ministrulu trebiloru straine M. Cogalniceanu.

Ministrulu financioloru, Ioanu Brateanu.

Ministrulu de interue, G. D. Vernescu.

Ministrulu de resbelu, Col. Slaniceanu.

Ministrulu cultelorú si alu instructiunei publice, Gh. Chitiu.

Ministrulu justitiei, M. Ferichide.

Raportulu consiliulu de ministri cátra M. S. Domnitoriu

Prea Inaltiate Dómne! Vederile senatulu fiindu opuse celoru ale majoritátei camerei deputatiloru si totu deodata tienendu cá representatiunea natiunala sa fia fidel'a espressione a tierei in ambele corpuri legiuitóre guvernulu Mariei Tale róga respectosú pe Mari'a Ta, cá conformu art. 95 din constitutiune, sa incuviintiati a se face unu nou apelu la tíera, binevoindu a subscrie alaturatulu decretu de disolvarea adunárei deputatiloru.

Suntemu, cu celu mai profundu respectu, Prea Inaltiate Dómne,

Ai Mariei Tale,

Prea plecati si prea supusi servitori.

Presiedintele consiliulu ministrilor, si ministru alu lucráriloru publice, Manolache Costachi.

ministrulu trebiloru straine, M. Cogalniceanu.

Ministrulu financioloru, Ioanu Brateanu.

Ministrulu de interne, Georgiu D. Vernescu.

Ministrulu de resbelu, Colonelu G. Slaniceanu.

Ministrulu cultelorú si alu instructiunei publice, Gh. Chitiu.

Ministrulu justitiei, M. Ferichide.

Varietáti.

* Escl. Sea Episcopulu rom. cath. Michailu Fogarassy a sositu eri in Sabiiu, unde va petrece mai multe dile.

* Unu sgomotu despre care inca nu se póte dá séma s'a respanditu din capital'a Ungariei. S'a vorbitu despre unu complotu asupr'a persónei monarchulu. Unu sergentu a facutu aratare la comand'a suprema din Budapest'a, ca la 18 I. c. in „Wiener Bierhause“ au complotatu trei insi, dintre care unulu este italianu, asupr'a persónei monarchulu. Comandantele Edelsheim-Gyulai si capitanulu cetátiei Thaisz, condusi de sergentu si urmati de o patrola, au cercetatu dupa complotisti pre la 11 óre nóptea in numitulú localu inse n'au potutu dá de nici o urma. „P. Journ.“ sustiene ca lucrulu a fostu seriosu. — In urm'a intemplárei acestei'a la so-sirea imperatulu a fostu interdisa tuturor persónelorú straine intrarea pre perrónu si s'au luatú si alte cautele.

* I. Michelet unu barbatu fórté eruditú alu Franciei a muritu in septamán'a trecutá in Parisu, unde s'a si immormentatu Joi in 16/18 Maiu, in cimiteriu „Père L'achaise.“

* Scólei reale de statu din Dev'a i se adauge in anulu urmatoriu si a 5 clasa.

* Balneologicu. Sesonulu din anulu acést'a lângá isvórele cele binefacatóre ale Valceleloru (Előpatak) se póte considerá cá deschisu.

Caldur'a dinainte de ninsórea din urma a atrasu de tempuriu mai multe familii din Romani'a invicinata. Dlu Dr. Basiliu Szabó, care a facutu fórtu multu pentru radicarea acestui locu de cura, recunoscutu de atare de toti medicii si scrutatorii naturei, cari fura adunati in anulu trecutú acolo, dandu-si silintiele sele nobile, de dieci de ani incóce, si lucrandu si astadi impreuna cu alti medici acolo, cá medicu alu báiloru, s'a ingrigitu si pentru infrumsetiarea locului si pentru ameliorarea confortului in asemenare cu ce a fostu pâna acum. Intre ninsuintiele sele nobile trebuie sa amintim un'a, carea o aflámu in „monografi'a isvóreloru dela Valcele,” tiparita in limb'a romána, magiara si nemtiésca. Cá sa se incungiure in viitoriu turburarea apeí prin scótere a introdusu sorburi (pumpe) americane, dupa cum suntu cele dela Rohitch, Marienbad si la alte locuri de cura in Boemi'a. Atátu sorburile cátu si vasele de forma etrusca cari au destínulu de a infrumsetiá fantánile, suntu producte ale industriei sibiiane. Pentru distragerea óspetiloru va mai ingrigit si capel'a musicale a lui Bunko din Oradea-mare.

* Dupa o notitia a „Albinei” **Dacia**, banc'a de asiguratiuni din Bucuresci, a inceputu a operá si in Bucovin'a prin agenturi speciale.

* Invitare de prenumeratiune publica in „Albin'a” dlu Em. Andrescu la „Partea I din Istoria naturala (zoologia, botanica si mineralogi'a, manualu pentru scolarii de clas'a 3 in scól. populare. Dlu autoru spune, ca cartea sea este censurata de barbati si pedagogi de renume. Pretiulu unui esemplariu 20 xr; francatu 22 xr. Prenumeratiunea se póte face pâna la 24 l. c. Dela imbratiasirea pártiei I va aterná continuarea pártiloru II si III pentru clasele mai inalte.

* Calamitate nóua. Economiu din pártile Clusului au bagatu de vre-o cáte-va dile de séma, ca pre lunci se arata pológe negre-rosietece si ca unde se arata aceste, iérb'a este rasa pâna in fati'a pamentului. In locurile unde se arata pológele aceste suntu miriade de locuste mici, cari suntu tocm'a in desvoltare. Locustele aceste apartienu de speci'a caloptenus italicus si se tragu din roinurile de locuste din anulu trecutú, ce aparura in pártile Turdei si ale Gherlei. Locustele aceste nu suntu asiá dara locuste caletóre, ci indigene. Inmultindu-se devinu fórtu periculóse. Speci'a acést'a de locuste a devastatu in 1866 fórtu tare comitatulu Neogradului.

* Cum inaintéza industri'a la noi. La Slimnicu este o móra de vaporu. Partea jumetate a morei s'a pretiutu judecatoriescu cu 3000 fl. v. a. La licitatiunea de luni inse s'a vendutu cu 300 fl. v. a.

* Usuraria. Din Aiudu a ajunsu in publicitate urmatoriulu comunicatu autenticu: In 1874 s'a incheiatu inaintea judecatoriei cercuale din Blasiu unu imprumutu intre Israel Silbermann si Leon Crisiánu, obligandu-se celu din urma, care primescu dela celu dintáiu imprumutul de 40 fl. a platí 10 procente dupa fia-care florinu pâna la diu'a solvirei. Crisiánu in sa nu a pututu platí la terminu. A fostu dara improcesuatu si in 28 Augustu 1875 i s'a vendutu in licitatiune tóta posesiunea cu 514 fl. 10 xr. In 10 a. l. c. s'a pertractatu impartirea pretiului vinderei, cu care ocaisiune acusatoriulu i s'a judecatu: capitalu: 40 fl. procente: 2468 fl. spese procesuali: 65 fl. 95 cr. Laolalta 2573 fl. 95 cr.!

* (Unu atentatu telharescu in strad'a teatrului popularu din B.-Pest'a.) Nicolau Cristiciu, cofetariu care fu

aflatu duminecá séra in locuinti'a sea cu trei rane deschise in capu, s'a prevediutu cu santele sacramente. Elu jace in spitalulu Rochus, nu póte grai nimicu, cáte odata deschide ochii si se pare ca cunóscu pre fratele seu si pre ómenii ce petrecu neintreruptu la densulu, dara totusi nu e in stare, prelánga tóta silinti'a, se pronuncie cuvinte intielese. Atentatulu asupr'a lui se pare ca l'a executatu Matheu Risticiu, care erá singuru ocupatu in cuina dumineca, intre órele 7—8, asiá incátu atentatorulu putú fugi cu trenulu de dumineca sér'a si se previna astfelu pe persecutori cu 12—18 óre. Elu a luatú cu sine tóte passurile lucratoriloru ce erá atasiati la Cristiciu. De vreme ce Cristiciu si Risticiu suntu suditi turcesci, consululu turcescu se intereséza fórtu tare de acést'a cauza.

Telhariulu acést'a, dupa sciri ulteriori, fu arestatu in 19 l. c. la 1 óra in Bud'a, a marturisitu, ca densulu e atentatorulu. Victim'a lui, Cristiciu, a muritu in spitalulu Rochus la 4 óre dimineti'a in aceeasi di.

* Proiectu de unu canalu nou. Magistratulu din Berlinu i s'a datu din partea unui barbatu de specialitatea edile, Röder, unu proiectu de unu canalu grandiosu, la a cáruí executare se voru cere de dóue ori mai multe si mai mare lucrári cá la canalulu dela Suez. Este vorb'a de unu canalu care sa lege Odessa de Hamburg, va se dica sa impreune marea négra cu marea ost. Canalulu acést'a va avé sa póre numele: „Canalulu Alesandru Vilhelm.”

* Predicatiune cu resolveru este de buna séma ceva interesantu si de aceea lumin'a nu trebuie pusa la intunecú, ci sa lumineze si cu revolveru mai departe in lume. Unu corespondentu a lui „Osten” scrie din Teresiopole (in Ungari'a), ca unu preotu rom. cat. magiaru, in comun'a Bajmok, a cercatu mai de multe ori sa predice credinciosiloru sei serbi (numiti si bunevati, siocati) in limb'a magiara, dara credinciosii au dechiaratu totudéun'a, ca ei nu voru suferi cá magiarisarea sa se straplante pâna si in biserica. Pastoriulu sufletescu inse nu s'a descuragiatu, ci in un'a din serbatorile pasciloru trecute se suie pre catedra in biserica si dupa ce asiédia la indemáná unu revolveru cu siese focuri incepe a predicá in limb'a magiara. Poporulu in locu sa asculte incepe unu tumultu infricosiatu in biserica incátu parintele cu predica si cu revolveru cu totu a parasitu catedr'a si biserica.

* Ce onorare da redactiunea dela „New-York-Herald.” Rochefort renumitulu comunistu din Parisu, dupa ce a scapatu din Caledoni'a nóua, unde a fostu deportatu, a venitu la New-York. Indata la sosirea náiei in portu, unu corespondentu alu Heraldului se presenta lui Rochefort pre naie. „Scriene unu articulu francesu, dara acum indata si ti platescu ce vei cere” a disu corespondentulu. „Ceru 5000 franci” respunse Rochefort. Corespondentulu scóte portfoiulu si i platescu 5000 franci Rochefort se apuca numai decátu si scrie unu articulu de 50—60 siruri, care in diu'a urmatóre a si aparutu in diurnalu. Corespondentulu iase avé ordinu a platí si 25,000 franci. 50 siruri cu 25,000 franci s'aru veni 500 franci de siru!

* Unu anuciú de teatru din 1834. Anuciulu din cestiune este tiparitu in „Erfurter Zeitung” din acél'a-si anu. Nu-lu putem reproduce fidelu, pentru ca in traducere se perde comicul din ortografi'a nemtiésca, in carea este scrisu, cu tóte aceste are inca destule párti interesante pentru cari merita a fi tradusu. Eata-lu: Pre lánge concessiune (Bewilligung) se va produce in Dorf-

villen la 27 Decembre 1834 „Die Grafen von Hohengreldessach” séu o icóna (Gemälte) din trecutulu patriei (Vaterlántischen vorzeit) in 4 acte. Personalu: cá totu-déun'a. N. B. Pentru comoditatea publicului s'a dispusu (zur Bekwemlichkeit tes Publicums (zur angeordnet), cá rendulu dintáiu sa se culce, alu doilea sa ingenunchia (Knüht) si alu treilea sa stea, asiá potu vedé cu totii. Risulu e opritu, pentru ca este o tragedia (Das Lachen ist Verboten, weils ein Drauerspül iszt.) Societatea.

* Inca in'a fostu de giab'a. Vestitulu comptoristu belgianu, T. Kint, directoru la banc'a Belgiului a defraudatu in 9 ani 23.328,000 di: dóuedieci si trei milióne treisute dóuedieci si optu de mii de franci.

* Turci'a se perde in 1876. — „Turci'a se perde.” Dar cându? La acést'a intrebare respunde urmatoriulu calculu:

Traducendu espresiunea „Turci'a se perde” in grecesce avem: $H \text{ Τουρξία χανεται}$ (i Turkia hanete). Se scie ca in limb'a greca fia-care litera a alfabetului represinta cáte unu numeru. In cuvintele de mai susu $H=8; T=300; \alpha=70; \nu=400; \rho=100; \kappa=20; i=10; \epsilon=1; \chi=600; \acute{a}=1; \nu=50; \epsilon=5; \tau=300; \alpha=1$ si $i=10$. Adunandu tóte aceste cifre ce corespundu litereloru din cari se compunu cuvintele grecesce de mai susu avem: $8+300+70+400+100+20+10+1+600+1+50+5+300+1+10=1876$, adeca anulu in caresuntemu si care respunde la intrebare: „Turci'a se perde in 1876.”

Eata o spirituala problema datorita cátoru-va barbati din societatea nóstrá. Complicárilu de astadi din Turci'a nu dau óre unu gustu particularu cabalisticeí nóstre? „V. C.”

* Unu medilocu probatu, pentru a impedecá petrecerea in birturi pre tempulu liturgiei si alu vesperei (vecerniei), s'a inventatu prin o diregatoria din Franci'a. Ea a facutu cunoscutu: Toti óspetii cari se afla Duminec'a si in dile de serbatori pre tempulu liturgiei si alu vesperei in birturi, suntu indreptatiti, a parasí birtulu fára de a platí ce au cerutu. Mediloculu acést'a a succesu.

* Mirare justa. Nu de multu óre cine voindu sa espuna pe plata o mumia se duse la judecatoria pentru a-si esoperá biletulu de concessiune. „Ce ai dtá?” intrebá judecatoriulu. — „O mumia egypténa de 3000 ani. — „De trei mii de ani! esclamá judele consternatu, „si creatur'a traiesce inca!”

* Tempulu. Aici amu scapatu cá prin pene de bruma. De sambata pâna dumineca a fostu maximulu temperaturéi $+7.2^{\circ}$ si minimulu $+1.4^{\circ}$ Reaum. — Cu atátu mai triste suntu scirile ce vinu din alte párti. Din Budapest'a se scrie ca mai in tóte pártile tieréi au fostu bruma si inghietiu. Strugurii, pómele si tóte plantele mai gingasie suntu oparite. La institutulu centralu de meteorologia din Vien'a au sositu in 19 Maiu sciri, ca in nóptea din urma a brumatu in pártile nordice ale Austriei. In Galiti'a a caditu nea multa.

* Unu viscolu infricosiatu cu ninsóre se anuncia ca a fostu Sambata in 8 Maiu la Bucuresci, care a facutu pagube mari in semanaturi si in paduri. Termometrulu a caditu pâna la 0, pre cându numai cu ce-va mai nainte erá o caldura de 23° R.

Burs'a de Vien'a.

Din 12/24 Maiu 1876.

Metalicele 5% 65 55
Imprumutul nationalu 5% (argintu) 69 —

Imprumutul de statu din 1860 ...	107 75
Actiuni de banca	824 —
Actiuni de creditu	132 25
London	120 20
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	75 80
„ „ „ Temisioreno	75 —
„ „ „ Ardelenesci	74 —
„ „ „ Croato-slavone	— —
Argintu	102 50
Galbinu	5 70
Napoleonu d'auru (poli)	9 59

Concursu.

Pentru ocuparea postului de capelanu in parochi'a gr. or. a Cohalmului cu fili'a Fisieru lánge oficiulu protopresviteralu alu Cohalmului, se escrie concursu cu terminu pâna la 6 Iuniu 1876 st. v.

Emolumentele suntu:

1. Capelanulu avendu a ingrigit de filia va trage tóte veniturile din acést'a: dela 60 de familii cáte 2 terdele de familia un'a de cucuruзу si un'a de ovesu, precum si veniturile epatrafirali obicinuite.

2. In absentielu parochului respective presidiulu oficiulu ppescu din parochia, — Capelanulu va seversí functiunile preotiesci obvenitóre, tragendu-si dela acestea veniturile in plinu. —

3. Doritorii de a ocupá acestu postu, voru avea de a-si asterne petitiunile loru la oficiulu ppescu alu Cohalmului.

Cohalmu in 29 Aprile 1876.

In contielegere cu comitetulu parochialu concerninte.

Nicolau D. Mircea,

2—3

adm. prot.

Depuneri de capitale pentru fructificare

se primescu la institutulu subsematu

a.) Pre lánge annunciarea radicárei in sensulu statutelorú cu 6% interese.

b.) Sub conditiune de a se annunciá institutulu radicarea depunerei la trei luni inainte cu $6\frac{1}{2}$ %

c.) Sub conditiune de a se annunciá institutulu radicarea depunerei la sie se luni inainte cu 7% interese.

Cu privire la conditiunea b) si c) deponentulu are a se dechiará in diu'a depunerei, cáci altu-cum inlocarea se va privi cá urmata sub conditiunea a).

Interesele incepu cu diu'a, care urméza dupa diu'a depunerei, si incéta cu diu'a premergatória dilei, in care se radica depunerea cu acelu adausu inse, ca numai pentru acele capitale se dau interese, cari stau depuse la institutu celu putienu 15 dile.

La dorinti'a deponentelui se potu stabili in diu'a depunerei capitalului si conditiuni speciale de esolvire, cari se insémna apoi in libelu si in cartea depuneriloru institutulu. In atare casu restituirea depunerei urméza dupa aceste modalitati speciale.

Depunerile tramise prin posta, pre lánge comunicarea adresei deponentelui, se resolta totudéun'a in diu'a primirei.

Asemene se potu efectui prin posta anuciári si radicári de capitale. Sibiiu, 4 Maiu 1876.

„ALBIN'A,”

Institutu de creditu si de economie in Sibiiu.

Doctorulu de medicina
Heinrich Schuller,
locuiesce: Strad'a turnului
Nr. 12 (cas'a dlui Schön.)
Ordinéza a casa dela
12 pâna la 1 óra la amédi.